

Obsah

Úvod	9
------------	---

STŘEDOVĚKÁ FRANCIE, 11.–14. STOLETÍ

I. HISTORICKÝ PŘEHLED	13
Zvrat roku 1000	13
Budování královské moci	15
Krise 14. století	21
Rodokmen Kapetovců a rodu Valois (987–1350)	22
Základní chronologie	25
II. PAŘÍŽ, METROPOLE KAPETOVČŮ	44
Vývoj města	44
Filip II. August, král Paříže	45
Paříž, intelektuální centrum křesťanstva ve 12. a 13. století ...	45
Paříž, královská metropole ve 13. a 14. století	47
Žít v Paříži	47
III. POLITICKÉ A SPRÁVNÍ USPOŘÁDÁNÍ	53
Výkon moci	53
Utváření francouzského království	53
„Všeobecný dohled nad celým královstvím“ svěřený králi	54
Vládnutí prostřednictvím nařízení	56
Královi služebníci	57
Spravedlnost	57
Formy spravedlnosti ve středověku	57
Místní správa	60
Finance	61
Příjmy státní pokladny	61
Vojenská moc	63
Vojenská služba a armáda	63
Výzbroj	64
Odmítání války	66
Velká bitva u Bouvines 27. července 1214	68

IV. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT	71
Vzestup zemědělství	71
Obdělávání nové půdy a nové techniky	72
Zemědělské přebytky	75
Probuzení měst	76
Obnovení dálkového obchodu	78
Plavba	78
Mezinárodní trhy	81
Řemesla a cechy	82
Míry	83
Peníze a úvěr	86

V. STŘEDOVĚKÁ SPOLEČNOST	91
Lenní systém	91
Svobody měst a vesnic	92
Od tří stavů k pestré společnosti	94
Městská a venkovská šlechta	94
Mikrokosmos hradu	96
Obyvatelé měst	100
Vydědění	100

STŘEDOVĚKÝ ČLOVĚK

VI. ČAS	105
Kalendář	105
Měření času	106
Přechodové rituály	108

VII. NÁBOŽENSTVÍ	111
Církev: dvojí hierarchie	111
Upevnění papežství	117
Vzestup národní církve	119
Sedmero svátostí a obrat k soukromé zpovědi	120
Pronásledování kacířů	122
Křížové výpravy	125

VIII. INTELEKTUÁLNÍ ŽIVOT	130
Od škol k universitám	130
Latina učenců	132
Vzestup románských jazyků	133
Písmo a rukopisná kniha	134
Theologie, královna věd	138

Svobodná umění	140
Záhady alchymie	141
Od hrdinských zpěvů k artušovskému románu	142
Živost poesie	146
Několik autorů (chronologicky podle data narození)	149
IX. UMĚNÍ	162
Světská architektura	162
Od bílého pláště kostelů ke gotickým katedrálám	163
Výzdoba staveb	167
Takzvaná menší umění	171
Hudba	173
X. VOLNÝ ČAS	177
Turnaje a klání	177
Lov	179
Hostiny	180
Trubadúři a truvéři	181
Svátky	186
Folklor	189
Liturgické hry a divadlo	191
Lázně a termální prameny	192
Společenské hry	193
XI. SOUKROMÝ ŽIVOT	196
Jména a identifikační znaky	196
Obydlí	200
Odivání	203
Rodina, žena, dítě	205
Sexualita	208
Zdraví a lékařství	210
Výživa	213
Zbožnost a „pověry“	214
Přízraky středověku	217
Slovníček specializovaných pojmů	219
Významné osobnosti (životopisné poznámky)	228
Francouzští králové (viz Základní chronologie)	228
Francouzské královny	228
Politici a představitelé církve	236
Avignonští papežové (1308–1352)	247
Orientační bibliografie	249

Věcný rejstřík	259
Jmenný rejstřík	274

MAPY, PLÁNY A NÁČRTKY

Francie v roce 1000	12
Francie ve 12. století	16
Křížácké státy ve východním Středomoří	20
Zmatky a problémy 14. století	23
Plán Paříže za vlády Filipa II. Augusta	46
Pařížské akvadukty	49
Plán okolí pařížské tržnice	51
Francie ve 13. století	55
Mírové koncily ve Francii	67
Plán bitvy u Bouvines	69
Pluh	72
Zásobování Paříže	75
Růst města Tours od 10. do 14. století	77
Evropský obchod ve 13. století	79
Schéma hradu	98
Plán Château-Gaillard	99
Plán cisterciáckého kláštera Fontenay (1187)	114
Významné kláštery a kulturní centra v 11. až 13. století ..	115
Ohniska katharské hereze v Languedoku (13. století)	124
Trasy prvních tří křížových výprav	126
Románská architektura	164–165
Gotická klenba	167
Řez opěrnými oblouky a stěnou gotické katedrály v Bourges ..	167
Rolnická obydlí	201
Cesty poutníků do Santiaga de Compostela	216

TABULKY

Rodokmen Kapetovců a rodu Valois (987–1350)	24
Obyvatelé ulice Saint-Germain podle soupisu daní z roku 1297 ..	50
Trojpolní hospodaření	73
Kalendář trhů v Champagni	81
Míry	84–85
Arabské číslice	86
Liturgický kalendář	107
Den mnicha podle řehole sv. Benedikta	112
Organizace světské církve	116